

СУБЕКТИ, СТРАНИ, УЧАСТНИЦИ В ПРОЦЕСА. ДОКАЗАТЕЛСТВА И ДОКАЗАТЕЛСТВЕНИ СРЕДСТВА

План

1. Понятие за участници в данъчния процес.
2. Понятие за субекти в данъчния процес.
3. Понятие за страни в данъчния процес.
4. Доказване в данъчния процес.
5. Доказателства. Видове.
6. Доказателствени средства. Видове.

Нормативна уредба

1. Данъчно-осигурителен процесуален кодекс – ДОПК
2. Административнопроцесуален кодекс – АПК
3. Граждански процесуален кодекс – ГПК
4. Закон за административните нарушения и наказания – ЗАНН

Литература

Златарев, Е., В. Христофоров. Финансово право на НРБ. С., 1983.

Костов, Д. и Д. Хрусанов, Административен процес на Република България. С., 2011.

Лазаров, К. Административен процес. С., 2001

Лазаров, К. Е. Къндева и Ал. Еленков. Коментар на Административнопроцесуалния кодекс. С., 2007.

Минкова, Г. Данъчно право. С., 1997.

Петканов, Г. Данъчен процес. С., 1996.

Павлов, С. Наказателен процес на РБ. С., 1996.

Стоянов, И. Данъчен процес. С., 1994.

Стоянов, И. Данъчно право и данъчен процес. С., 2012.

Хрусанов, Д. Участници, страни, субекти в административния процес. // Социалистическо право, № 4, 1977

Основни понятия

1. **Участници в данъчния процес** – като участник може да бъде определен всеки правен субект, който е носител на процесуални права и задължения и има някаква процесуална роля в процеса²².

2. **Субекти на данъчния процес** – са всички правни субекти, които могат да встъпят в данъчнопроцесуални отношения и да бъдат носители на права и задължения. Те могат да започнат, да развият и да приключат процеса. Съгласно чл. 9 от ДОПК, субект в административния процес е административният орган, всяко физическо или юридическо лице, от чието име или срещу което е образувано административно производство по този кодекс.

3. **Страни в данъчния процес** – това са субектите, които участват в процесуалните правоотношения и чиито права и интереси могат да бъдат засегнати, от издаваните актове на орган по приходите или за които те биха породили задължения т.е., субектите без решаващия орган.

4. **Доказване** – доказването в данъчния процес е съвкупност от процесуални действия на органите по приходите, насочени да установят с помощта на доказателствените средства наличието или не на факти и обстоятелства, релевантни за определяне на данъчното задължение на данъчния субект²³.

5. **Доказателствата** – са факти от обективната действителност, във и независимо от съзнанието и преценката на лицата, участващи в процеса²⁴. Съгласно чл. 37 от ДОПК доказателствата в административното производство се събират

²² Вж. Петканов, Г. Цит.съч, с.19.

²³ Пак там., с. 23.

²⁴ Вж. Павлов. С. Наказателен процес на РБ. С., 1996, с. 304.

служебно от органа по приходите или по инициатива на субекта.

6. Доказателствени средства. Видове – процесуално-технически способи за възпроизвеждане на правните и доказателствено релевантните факти, служещи като доказателства²⁵. Съгласно разпоредбите на чл. 49–71 от ДОПК те могат да бъдат: писмени обяснения, справки, разпечатки на данни от технически носители, протоколи за действията на органите по приходите, експертизи, заключения на вещи лица, писмени и веществени доказателствени средства.

7. Способи за събирането на доказателствените средства са: насрещната проверка (чл. 45 от ДОПК), проверка по делегация (чл. 46 от ДОПК), претърсването и изземването (чл. 42 ДОПК).

Въпроси

1. Кои са участници в данъчния процес?
2. Кои са субекти в данъчния процес?
3. В кои данъчни производства органът по приходите е страна в данъчния процес?
4. В кои случаи се назначава временен или особен представител?
5. Направете разграничение между понятията „доказване“, „доказателства“ и „доказателствени средства“.
6. Има ли факти, които не се нуждаят от доказване в данъчния процес?
7. Кой носи тежестта за доказване на правнозначимите факти в процеса?
8. Какви видове доказателствени средства и способи за тяхното събиране познавате?

²⁵ Вж. *Павлов. С. Наказателен...*, с. 372.

Тестови въпроси

1. Вещото лице в данъчния процес е:

- а) страна
- б) субект
- в) участник, подпомагащ решаващия орган.

2. Данъчният субект в досъдебната фаза на данъчния процес е:

- а) субект
- б) участник, без който производството може да се проведе
- в) страна.

3. Кои от посочените доказателства и доказателствени средства намират най-широко приложение в данъчния процес:

- а) преки и косвени
- б) първични и вторични
- в) писмени обяснения на трети лица.

4. В производството по издаване на ревизионния акт органът по приходите е:

- а) ръководещият производството орган:
- б) участник в производството
- в) страна в производството.

5. За да встъпи в процесуални правоотношения органът по приходите трябва да притежава:

- а) права и задължения
- б) правосубектност – компетентност
- в) специално овластяване от друг по-високостоящ орган.

6. За да може да осъществява определени процесуални действия в данъчното производство, данъчният субект трябва да има:

- а) права и задължения
- б) качество правосубектност
- в) да бъде правоспособен.

7. В данъчния процес малолетните, непълнолетните и поставените под запрещение физически лица се представляват от:

- а) техните родители, настойници или попечители
- б) съда
- в) лице, упълномощено от органа по приходите.

Казус

Двама съдебни изпълнители обединили дейността си под формата на гражданско дружество „Л. Г.“ по чл. 357 от ЗЗД с оглед разпоредбата на чл. 30, ал. 1 от Закона за частните съдебни изпълнители с договор от 29.09.2006 г.

На 14.05.2007 г. от страна на дружеството е подадено искане за регистрация по ЗДДС на основание чл. 96 от ЗДДС, която регистрация е извършена на 01.06.2007 г. Конституционния съд на РБ обявява за противоконституционна нормата на чл. 3, ал. 2 от ЗДДС относно израза „както и упражняването на свободна професия, включително на частен съдебен изпълнител и нотариус“. ДВ; бр.37 от 08.05.2007 г.

Със ЗИДЗДДС тази конституционна поправка е отбелязана и е в сила от 19.12.2007 г., следователно този вид дейност не следва да се разглежда като независима икономическа дейност.

На 09.07.2007 г.е подадено искане за deregистрация, по което искане след извършена проверка е постановен отказ за deregистрация по ЗДДС от страна на ТД на НАП. Това решение е обжалвано от дружеството, пред ТД на НАП, с аргумента, че те не са субект на данъчното законодателство, поради наличието на решението на КС от 08.05.2007 г.

Решете казуса!